

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 07.06.1988, sp. zn. Czf 2/88, ECLI:CZ:NS:1988:CZF.2.1988.1

Číslo: 23/1988

Právní věta: Konanie o zmenu výšky dávky v zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. /1/ je začaté dňom, kedy bol orgánu dôchodkového zabezpečenia podaný návrh na zmenu výšky dávky, aj keď v návrhu neboli uvedené potrebné dôkazy. Zvýšenie dávky sa vykonáva najvyššie za tri roky spätne odo dňa podania návrhu a nie od o dňa neskoršieho predloženia potrebných dôkazov.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 07.06.1988

Spisová značka: Czf 2/88

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 9-10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Sociální zabezpečení

Předpisy: 121/1975 Sb. § 62 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 23

Konanie o zmenu výšky dávky v zmysle ustanovenia § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. /1/ je začaté dňom, kedy bol orgánu dôchodkového zabezpečenia podaný návrh na zmenu výšky dávky, aj keď v návrhu neboli uvedené potrebné dôkazy. Zvýšenie dávky sa vykonáva najvyššie za tri roky spätne odo dňa podania návrhu a nie od o dňa neskoršieho predloženia potrebných dôkazov.

(Rozsudok Najvyššieho súdu ČSSR zo 7. 6. 1988, [Czf 2/88](#))

Navrhovateľka prípisom z 1. 12. 1984, doručeným Úradu dôchodkového zabezpečenia v Bratislave 5. 12. 1984, podala návrh na zvýšenie starobného dôchodku po požadovanom dodatočnom započítaní doby zamestnania od januára 1954 do konca roku 1964 u podniku Ž. B. v R. a u podniku L. S. v R. Úrad dôchodkového zabezpečenia na základe tohto návrhu jej s účinnosťou do 5. 12. 1981 priznal starobný dôchodok vo vyššej sume. Navrhovateľka prípisom z 19.4. 1985, doručeným Úradu dôchodkového zabezpečenia 24. 4. 1985, znova požadovala započítanie a zhodnotenie doby zamestnania u L. S. v R. v rokoch 1957 a 1958, hoci sa toho domáhala už vo svojom návrhu z 1. 12. 1984. Úrad dôchodkového zabezpečenia v Bratislave na základe prípisu navrhovateľky z 19. 4. 1985 svojím rozhodnutím z 3. 6. 1985 uznal navrhovateľke dobu zamestnania 176 dní v roku 1957 a 365

dní v roku 1958 u L. S. v R. a zvýšil jej starobný dôchodok tiež z tohto dôvodu s účinnosťou od 24. 4. 1985. Navrhovateľka sa v opravnom prostriedku podanom proti tomuto rozhodnutiu z 3. 6. 1985 domáhala toho, aby jej bol zvýšený starobný dôchodok priznaný s účinnosťou už od 19. 5. 1977, od kedy jej bol starobný dôchodok priznaný.

Krajský súd v Košiciach rozhodnutie Úradu dôchodkového zabezpečenia z 3. 6. 1985 potvrdil s odôvodnením, že navrhovateľka podala návrh na zvýšenie starobného dôchodku 24. 4. 1985 a ten jej bol zvýšený v súlade s ustanovením § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 s účinnosťou od 24. 4. 1982.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 27. 5. 1986 podala navrhovateľka odvolanie, v ktorom požadovala doplatiť zvýšenie dôchodku už za dobu od priznania pôvodného starobného dôchodku, t. j. od 19. 5. 1977.

Najvyšší súd SSR uznesením z 31. 10. 1986 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa s odôvodnením, že navrhovateľka predložila doklady o zamestnaní u L. S. v R. v rokoch 1957 a 1958 až so svojím novým návrhom z 19. 4. 1985 a že preto súd prvého stupňa správne potvrdil uvedené rozhodnutie z 3. 6. 1985, ktorým Úrad dôchodkového zabezpečenia zvýšil navrhovateľke starobný dôchodok s účinnosťou od 24. 4. 1982. Odvolací súd sa nezaoberal skutočnosťou, že navrhovateľka už v návrhu z 1. 12. 1984 požadovala započítanie doby zamestnania u L. S. v R. a z toho vyplývajúce zvýšenie starobného dôchodku.

Sťažnosť pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor ČSSR, uvádzala, že sa síce súdy obidvoch stupňov zaoberali návrhom navrhovateľky z 1. 12. 1984, ale zo vzťahu tohto návrhu k jej ďalšiemu návrhu z 19. 4. 1985 nevyvodili žiadny záver ani pokiaľ ide o použitie ustanovenia § 62 ods. 1, veta tretia, zákona č. 121/1975 Zb., keď vyslovili, že zvýšenie starobného dôchodku bolo možné navrhovateľke priznať len tri roky spätne od podania jej návrhu z 19. 4. 1985, ktorý bol s príslušnými dokladmi doručený Úradu dôchodkového zabezpečenia 24. 4. 1985. Sťažnosť pre porušenie zákona, vychádzajúca z ustanovení § 62 ods. 1 zákona č. 121/1975 Zb. v spojení s ustanoveniami § 18 a § 19 zákona č. 71/1967 Zb., poukazovala na to, že konanie o návrhu na zvýšenie starobného dôchodku na základe požadovaného započítania doby zamestnania u L. S. v R. v rokoch 1957 a 1958 bolo na základe návrhu navrhovateľky z 1. 12. 1984 začaté už 5. 12. 1984, takže tento deň bol rozhodujúci pre určenie doby, za ktorú bolo treba spätne priznať zvýšenie starobného dôchodku.

Najvyšší súd ČSSR rozhodol o tejto sťažnosti pre porušenie zákona tak, že uvedenými rozhodnutiami súdov obidvoch stupňov bol porušený zákon.

Z odôvodnenia:

V prejednávanej veci bolo rozhodujúce, ktorým dňom bolo začaté konanie o návrhu navrhovateľky na zvýšenie starobného dôchodku po požadovanom započítaní a zhodnotení doby jej zamestnania v rokoch 1957 a 1958 u L. S. v R.

Podľa ustanovenia § 118 zákona č. 121/1975 Zb., pokiaľ tento zákon nestanoví odchýlky, platia pre konanie o dávkach sociálneho zabezpečenia všeobecné predpisy o konaní vo veciach správnych. Pokiaľ ide o začatie konania o návrhu na zmenu dávky, zákon č. 121/1975 Zb. nestanoví odchýlky.

V tomto konaní bolo preto treba posúdiť vec tiež podľa ustanovení § 18 a § 19 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní. Z prvého citovaného ustanovenia vyplýva, že konanie je začaté dňom, keď podanie účastníka došlo správnomu orgánu príslušnému vo veci rozhodnúť. Ako to vyplýva z druhého citovaného ustanovenia, podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu; z podania musí byť zrejmé, kto ho podáva, akej veci sa týka a čo sa navrhuje.

Zo spisu Úradu dôchodkového zabezpečenia v Bratislave v tejto veci vyplýva, že navrhovateľka

podala návrh na zvýšenie starobného dôchodku už 5. 12. 1984, a to aj z dôvodu súčasne požadovaného započítania doby zamestnania u L. S. v R., čo znova požadovala v prípise z 19. 4. 1985. Z tejto skutočnosti však ani odvolací súd nevyvodil žiadny záver pokiaľ išlo o posúdenie otázky, za akú dobu spätne mal byť po zhodnotení doby zamestnania navrhovateľky u L. S. v R. starobný dôchodok zvýšený so spätnou účinnosťou. Vyslovil totiž záver, že požadované zvýšenie starobného dôchodku je možné priznať len tri roky spätne od návrhu podaného 24. 4. 1985, pretože až k tomuto návrhu pripojila navrhovateľka potrebné doklady. Tento záver nemožno považovať za správny. Ak návrh navrhovateľky na zvýšenie starobného dôchodku (z dôvodu započítania doby zamestnania u L. S. v R.) bol Úradu dôchodkového zabezpečenia doručený 5. 12. 1984, bolo týmto dňom začaté správne konanie v zmysle ustanovenia § 18 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. Preto skutočnosťou rozhodujúcou pre určenie doby od ktorej sa starobný dôchodok navrhovateľky spätne zvyšuje, bolo doručenie jej prvého návrhu 1. 12. 1984, i keď k nemu nepripojila príslušné doklady. Pre konanie o tomto návrhu postačovalo tvrdenie navrhovateľky, že do celkovej doby zamestnania jej nebola započítaná určitá doba zamestnania. Zo zákona č. 121/1975 Zb., ani zo zákona č. 71/1967 Zb. nemožno dôvodiť, že dňom, ktorým sa začína konanie o návrhu na zvýšenie dôchodku, je až deň, keď k tomuto návrhu boli pripojené potrebné doklady.

Pretože súdy obidvoch stupňov pri posudzovaní rozhodnutí Úradu dôchodkového zabezpečenia v Bratislave vychádzali z iného právneho názoru, porušili tým zákon v ustanoveniach § 62 ods. 1 a § 118 zákona č. 121/1975 Zb. v spojení s ustanoveniami § 18 a § 19 zákona č. 71/1967 Zb.

1) Prov. teraz ustanovenie § 95 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb.